

Na osnovu člana 95 tačke 3 Ustava Crne Gore donosim

Ukaz o proglašenju Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom

Proglašavam Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, koji je donijela Skupština Crne Gore na sedmoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2008. godini, dana 29. jula 2008. godine.

Broj: 01-1553/2

Podgorica, 4. avgusta 2008. godine

Predsjednik Crne Gore,
Filip Vujanovic, s.r.

Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom

Zakon je objavljen u "Službenom listu CG", br. 49/2008 od 15.8.2008. godine.

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se način i postupak ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju lica sa invaliditetom, mjere i podsticaji za njihovo zapošljavanje, način finansiranja i druga pitanja od značaja za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom.

Lica sa invaliditetom ostvaruju pravo na profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje, na način i pod uslovima propisanim zakonom, kolektivnim ugovorom, potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava.

Cilj

Član 2

Ovim zakonom stvaraju se uslovi za povećanje zaposlenosti lica sa invaliditetom i njihovo ravnopravno učešće na tržištu rada, uz otklanjanje barijera i stvaranje jednakih mogućnosti.

Definicija lica sa invaliditetom

Član 3

Lice sa invaliditetom, u smislu ovog zakona, je lice kod kojeg postoji tjelesna, kulna ili mentalna smetnja, koja za posljedicu ima smanjenu mogućnost zapošljavanja, odnosno smanjenu mogućnost da zadrži postojeće zaposlenje, kao i da napreduje u njemu.

Definicija profesionalne rehabilitacije

Član 4

Profesionalna rehabilitacija obuhvata mjere i aktivnosti koje se realizuju sa ciljem da se lice sa invaliditetom na odgovarajući način osposobi za rad, zadrži zaposlenje, u njemu napreduje ili promijeni svoju profesionalnu karijeru.

Zabrana diskriminacije

Član 5

Zabranjena je neposredna i posredna diskriminacija prilikom profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja, kao i za vrijeme trajanja zaposlenja lica sa invaliditetom.

Korisnici prava

Član 6

Prava utvrđena ovim zakonom ostvaruje:

1) lice kojem je utvrđen status invalida rada u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju;

2) lice ometeno u razvoju, koje je razvrstano u određenu kategoriju i stepen ometenosti, u skladu sa posebnim zakonom završilo obrazovanje u specijalnoj školi;

3) lice ometeno u razvoju, koje je razvrstano u određenu kategoriju i stepen ometenosti u skladu sa posebnim propisima, a završilo je redovno obrazovanje;

4) lice kod kojeg je nastupio invaliditet, odnosno tjelesno oštećenje u skladu sa propisima o boracko - invalidskoj zaštiti;

5) lice koje je završilo obrazovanje, uz prilagodeno izvođenje obrazovnog programa i pružanje dodatne stručne pomoći ili posebnom obrazovnom, odnosno vaspitnom programu, u skladu sa posebnim zakonom;

6) lice kojem preostala radna sposobnost i mogućnost zaposlenja utvrđuje komisija iz člana 8 stav 3 ovog zakona.

Uslovi za ostvarivanje prava

Član 7

Profesionalna rehabilitacija lica sa invaliditetom ostvaruje se pod opštim i posebnim uslovima.

Nacin utvrđivanja preostale radne sposobnosti

Član 8

Invaliditet lica iz čl. 3 i 6 ovog zakona utvrđuju nadležni organi u skladu sa posebnim zakonima.

Lice kojem nije utvrđena preostala radna sposobnost i mogućnost zaposlenja može pokrenuti postupak za utvrđivanje preostale radne sposobnosti.

Preostalu radnu sposobnost i mogućnost zaposlenja utvrđuje nadležna komisija Zavoda za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod), u skladu sa posebnim zakonom.

Kriterijume i uslove za utvrđivanje preostale radne sposobnosti iz stava 2 ovog člana propisuje ministarstvo nadležno za poslove rada i zapošljavanja.

Postupak ostvarivanja prava

Član 9

U postupku priznavanja prava utvrđenih ovim zakonom primjenjuje se Zakon o opštem upravnom postupku.

Troškove postupka u rješavanju o pravima iz ovog zakona snosi organ koji vodi postupak.

Prava i obaveze po osnovu zapošljavanja i rada

Član 10

Ako pojedina pitanja ovim zakonom nijesu drukcije uređena, na prava i obaveze lica sa invaliditetom primjenjuju se propisi iz oblasti rada, penzijskog i invalidskog osiguranja, zapošljavanja i drugih oblasti.

Definicije pojmova

Član 11

Pojedini izrazi u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) **poslodavac** je pravno i fizičko lice koje sa licem sa invaliditetom zasniva radni odnos, odnosno zaključuje ugovor o radu;

2) **subvencija** je finansijska pomoć koju dobija poslodavac radi zapošljavanja lica sa invaliditetom;

3) **otvoreno tržište rada** je zapošljavanje lica sa invaliditetom pod opštim uslovima, kao i za zapošljavanje lica bez invaliditeta;

4) **posebne organizacije** su: ustanova za profesionalnu rehabilitaciju, zaštitna radionica, radni centar i zaštitni pogon;

5) **lice sa teškim invaliditetom** je lice sa invaliditetom većim od 50%;

6) **radno osposobljavanje** predstavlja osposobljavanje za poslove I i II stepena stručne spreme;

7) **dokvalifikacija** je inoviranje znanja u okviru istog zanimanja;

8) **prekvalifikacija** je sticanje drugog zanimanja istog ili nižeg stepena stručne spreme;

9) **habilitacija** je sistem mjera i postupaka za osposobljavanje djece sa urođenim ili u najranijem uzrastu stecenim oštećenjem, radi boljeg funkcionisanja za svakodnevne potrebe života;

10) **prosječna mjesečna zarada u Crnoj Gori** je prosječan iznos mjesečne bruto zarade ostvarene u prethodnoj godini po zaposlenom, prema podacima organa nadležnog za poslove statistike.

II. PROFESIONALNA REHABILITACIJA

Profesionalna rehabilitacija

Član 12

Profesionalna rehabilitacija, u smislu ovog zakona, obuhvata sledeće mjere i aktivnosti:

- 1) profesionalno informisanje, savjetovanje i procjena profesionalnih mogućnosti, radi izbora zanimanja, programa osposobljavanja i zaposlenja;
- 2) sprovođenje procedura i postupaka utvrđivanja radnih sposobnosti i vještina;
- 3) psihosocijalna i motivacijska podrška i pomoć za usmjeravanje lica na odgovarajuće programe rehabilitacije;
- 4) realizacija programa osposobljavanja lica sa invaliditetom za odgovarajuća zanimanja i uključivanje na tržište rada, odnosno održavanje zaposlenosti;
- 5) prilagodavanje radnog mjesta za lica sa invaliditetom;
- 6) stručna pomoć i praćenje lica sa invaliditetom sa ciljem da se efikasno uključe u radno okruženje, zadrži zaposlenje i napreduje;
- 7) analiza tržišta rada, mogućnost zapošljavanja i uključivanja u rad lica sa invaliditetom;
- 8) procjena mogućnosti izvođenja, razvoja i usavršavanja programa profesionalne rehabilitacije;
- 9) radno osposobljavanje, dokvalifikacija, prekvalifikacija i programi za održavanje i usavršavanje radnih i socijalnih vještina i sposobnosti u funkciji pripreme za zapošljavanje;
- 10) informisanje i savjetovanje o primjeni različitih tehnologija i tehnika u ucenju i radu;
- 11) informisanje i podrška o izvorima finansiranja;
- 12) tehnička pomoć, podrška, praćenje i procjena radnih rezultata lica sa invaliditetom, i sl.

Postupak i uslovi za ostvarivanje prava na profesionalnu rehabilitaciju

Član 13

Postupak za ostvarivanje prava na profesionalnu rehabilitaciju pokreće se na zahtjev lica iz čl. 3 i 6 ovog zakona, odnosno njegovog zakonskog zastupnika ili punomoćnika kod nadležne komisije iz člana 8 stav 3 ovog zakona.

Nacin i uslove ostvarivanja prava iz stava 1 ovog člana propisuje ministarstvo nadležno za poslove rada i zapošljavanja.

Izvodaci profesionalne rehabilitacije

Član 14

Profesionalnu rehabilitaciju lica sa invaliditetom organizuje i izvodi ustanova za profesionalnu rehabilitaciju, posebna škola ili drugo pravno lice koje ispunjava uslove za obavljanje mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije.

Bliže uslove, kriterijume i standarde za sprovođenje mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije propisuje ministarstvo nadležno za poslove rada i zapošljavanja.

III. ZAPOŠLJAVANJE LICA SA INVALIDITETOM

Opšti i posebni uslovi zapošljavanja

Član 15

Lice sa invaliditetom zapošljava se pod opštim ili posebnim uslovima, u skladu sa zakonom.

Pod opštim uslovima lice sa invaliditetom zapošljava se na otvorenom tržištu rada.

Pod posebnim uslovima lice sa invaliditetom zapošljava se u posebnim organizacijama, ako se na osnovu radnih i zdravstvenih sposobnosti ne može zaposliti na otvorenom tržištu rada.

Odgovarajuća radna mjesta za lica sa invaliditetom

Član 16

Poslodavac koji zapošljava lice sa invaliditetom na otvorenom tržištu rada svojim aktom može utvrditi radna mjesta za zapošljavanje tih lica.

Na radno mjesto iz stava 1 ovog člana može se zaposliti samo lice sa invaliditetom.

Izuzetno, na radno mjesto iz stava 1 ovog clana može se zaposliti i lice bez invaliditeta, na određeno vrijeme, a najduže godinu dana, ako na tržištu rada nema lica sa invaliditetom koje ispunjava uslove tog radnog mjesta.

Dostavljanje ugovora o radu

Clan 17

Ugovor o radu zaključen sa licem sa invaliditetom poslodavac dostavlja Zavodu u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora.

Zavod vodi posebnu evidenciju o zaposlenim i nezaposlenim licima sa invaliditetom.

Godišnji odmor

Clan 18

Zaposleno lice sa invaliditetom, u svakoj kalendarskoj godini, ima pravo na placeni godišnji odmor u trajanju od najmanje 26 radnih dana.

Ogranicenje rasporedivanja

Clan 19

Zaposleno lice sa invaliditetom ne može biti raspoređeno na rad van mjesta prebivališta, odnosno boravišta.

Otkazni rok

Clan 20

Otkazni rok, utvrđen posebnim zakonom, licu sa invaliditetom ne može biti kraci od 30 dana, osim ako je otkaz posledica krivice tog lica.

IV. KVOTNI SISTEM ZAPOŠLJAVANJA

Kvota za zapošljavanje lica sa invaliditetom

Clan 21

Poslodavac koji ima od 20 do 50 zaposlenih dužan je da zaposli najmanje jedno lice sa invaliditetom.

Poslodavac koji ima više od 50 zaposlenih dužan je da zaposli najmanje 5% lica sa invaliditetom u odnosu na ukupan broj zaposlenih.

Ako broj lica sa invaliditetom koje je poslodavac dužan da zaposli, u smislu stava 2 ovog clana, nije cijeli broj, vrijednost do 0,5% zaokružuje se na niži cijeli broj, a vrijednost uključujući 0,5% i više zaokružuje se na veći cijeli broj.

Obaveze iz stava 2 ovog clana ne odnose se na novoosnovanog poslodavca, za prvih 12 mjeseci od dana početka rada.

Izuzetno od stava 2 ovog clana, ako poslodavac ima ili zaposli lice sa teškim invaliditetom od najmanje 80% invaliditeta smatra se, u pogledu obaveze zapošljavanja, kao da je zaposlio dva lica sa invaliditetom.

Poseban doprinos za zapošljavanje lica sa invaliditetom

Clan 22

Poslodavac koji nije zaposlio lice sa invaliditetom, u smislu clana 21 ovog zakona dužan je da, za svako lice koje nije zaposlio, prilikom mjesečne isplate zarada i naknada zarada zaposlenih, uplati poseban doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom (u daljem tekstu: posebni doprinos).

Stopa posebnog doprinosa iz stava 1 ovog clana iznosi 20% od prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori ostvarene u godini koja prethodi plaćanju doprinosa.

Poslodavac koji ima manje od 20 zaposlenih dužan je da svakog mjeseca, prilikom isplate zarada i naknada zarada zaposlenih, uplati poseban doprinos iz stava 1 ovog clana.

Stopa posebnog doprinosa iz stava 3 ovog clana za poslodavca koji ima do 5 zaposlenih iznosi 1%, a za poslodavca koji ima od 5 do 20 zaposlenih 5% od prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori ostvarene u godini koja prethodi plaćanju doprinosa.

Doprinosi iz st. 2 i 4 ovog clana uplaćuju se na poseban racun budžeta Crne Gore - Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom (u daljem tekstu: Fond).

Obaveza iz stava 3 ovog clana ne odnosi se na poslodavca koji ima zaposlena lica sa invaliditetom.

Kontrola obracunavanja i placanja doprinosa

Clan 23

Kontrolu obracuna i placanja doprinosa iz clana 22 ovog zakona, vrši nadležni poreski organ, u skladu sa zakonom kojim je uređena poreska administracija.

V. POSEBNE ORGANIZACIJE

Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju

Clan 24

Za organizovanje i izvođenje profesionalne rehabilitacije može se osnovati javna ustanova, u skladu sa zakonom.

Ustanovu iz stava 1 ovog clana može osnovati država, jedinica lokalne samouprave i druga pravna i fizicka lica.

Sredstva za rad ustanove iz stava 1 ovog clana obezbjeđuje osnivač.

Radni centar

Clan 25

Za zapošljavanje i radno - terapeutske aktivnosti u okviru habilitacije i rehabilitacije lica sa invaliditetom, posebno sa teškim invaliditetom, koja se ne mogu zaposliti niti održati zaposlenje pod opštim niti pod posebnim uslovima, može se osnovati radni centar kao ustanova za zaštitu tih lica.

Radni centar može osnovati jedinica lokalne samouprave, Zavod, centar za socijalni rad i jedno ili više pravnih i fizickih lica.

Uslovi zapošljavanja u radnom centru

Clan 26

U radni centar se mogu zaposliti lica sa invaliditetom koja ne postižu radni ucinak veci od 50% u odnosu na lica istog životnog doba, strucne spreme i pod istim uslovima rada.

Radni centar mora imati najmanje 80% zaposlenih lica sa invaliditetom u odnosu na ukupan broj zaposlenih.

Lice sa invaliditetom na radu u radnom centru ima položaj korisnika usluga.

Upravni odbor

Clan 27

Radom ustanove za profesionalnu rehabilitaciju i radnog centra upravlja upravni odbor.

Broj i sastav upravnog odbora uređuje se aktom o osnivanju.

Predsjednika i članove upravnog odbora imenuje osnivač.

Upravni odbor se imenuje na vrijeme od cetiri godine.

Nadležnost Upravnog odbora

Clan 28

Upravni odbor:

- 1) utvrđuje program rada;
- 2) donosi finansijski plan i završni racun;
- 3) usvaja izvještaj o poslovanju i izvještaj o radu;
- 4) odlucuje o drugim pitanjima od znacaja za rad u skladu sa statutom

Strucno vijeće

Clan 29

U ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju i radnom centru obrazuje se strucno vijeće, koje:

- 1) odlucuje o razvoju i primjeni novih metoda i oblika profesionalne rehabilitacije;
- 2) predlaže upravnom odboru program profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja;
- 3) predlaže uvođenje novih tehnologija i tehnickih pomagala u profesionalnoj rehabilitaciji, odnosno u radu lica sa invaliditetom;
- 4) predlaže mjere za poboljšanje položaja zaposlenih lica sa invaliditetom;
- 5) predlaže istraživacko-razvojne projekte, strucno usavršavanje, istraživanje i organizovanje seminara.

Djelokrug rada, imenovanje i sastav strucnog vijeca, uređuje se aktom o osnivanju ili statutom.

Direktor

Clan 30

Ustanovu za profesionalnu rehabilitaciju i radni centar predstavlja i zastupa direktor.

Direktora iz stava 1 ovog clana bira osnivač, na osnovu javnog konkursa, na period od četiri godine.

Direktor iz stava 1 ovog clana organizuje rad i poslovanje i odgovoran je za zakonitost rada.

Zaštitna radionica

Clan 31

Za zapošljavanje i rad lica sa invaliditetom može se osnovati zaštitna radionica.

Zaštitna radionica se može osnovati kao oblik obavljanja privredne djelatnosti, u skladu sa posebnim zakonom, pod uslovom da zapošljava najmanje 51% lica sa invaliditetom od ukupnog broja zaposlenih.

Zaštitnu radionicu može osnovati jedinica lokalne samouprave, privredno društvo, preduzetnik, Zavod, nevladina organizacija lica sa invaliditetom, udruženje poslodavaca, sindikat i drugo pravno i fizičko lice.

Ako zaštitnu radionicu osnivaju dva ili više osnivača, njihova međusobna prava i obaveze uređuju se posebnim ugovorom.

Zaštitni pogon

Clan 32

Poslodavac je dužan da, u okviru sistema poslovanja u kojem su otežani uslovi rada koji povećavaju nastanak invalidnosti, organizuje poseban pogon zaštitnog karaktera (u daljem tekstu: zaštitni pogon) za rad lica sa invaliditetom.

Uslovi za organizovanje zaštitnog pogona

Clan 33

Zaštitni pogon se organizuje ako poslodavac ima utvrđena radna mjesta na kojima se mogu zaposliti lica sa invaliditetom u adaptiranom ambijentu i u zavisnosti od potreba lica sa invaliditetom.

Zaštitni pogon iz stava 1 ovog clana može se organizovati pod uslovom da ima najmanje 50% radnih mjesta za zapošljavanje lica sa invaliditetom.

Nadležni organ za propisivanje uslova

Clan 34

Uslove koje treba da ispunjava ustanova za profesionalnu rehabilitaciju, radni centar, zaštitna radionica i zaštitni pogon u pogledu prostora, opreme i kadra propisuje ministarstvo nadležno za poslove rada i zapošljavanja.

Povlašćen status

Clan 35

Radni centar, zaštitna radionica i zaštitni pogon imaju povlašćen status u skladu sa posebnim propisima.

Povlašćeni status, u smislu stava 1 ovog clana, podrazumijeva:

1) oslobađanje od plaćanja carine na uvoz specijalne opreme, uređaja, rezervnih dijelova, instrumenata i potrošnog materijala za lica sa invaliditetom, pod uslovom da se ne proizvode u zemlji;

2) oslobađanje od plaćanja poreza na dobit, srazmjerno broju zaposlenih lica sa invaliditetom u ukupnom broju zaposlenih kod poslodavca.

Povlašćeni status iz stava 2 ovog clana odnosi se i na lica sa invaliditetom iz clana 36 stav 2 ovog zakona.

Ako radni centar, zaštitna radionica ili zaštitni pogon, u toku obavljanja djelatnosti prestanu da ispunjavaju uslove koji su propisani za njihovo organizovanje, odnosno osnivanje gube povlašćen status.

Organizacije iz stava 1 i lica iz stava 3 ovog clana dužni su da vode evidenciju o iskorišćenim poreskim i drugim povlasticama.

VI. SUBVENCije

Vrste subvencije

Clan 36

Poslodavac koji zaposli lice sa invaliditetom ima pravo na subvencije, koje se odnose na:

- bespovratna sredstva za prilagodavanje radnog mjesta i uslova rada za zapošljavanje lica sa invaliditetom;

- kreditna sredstva pod povoljnim uslovima za kupovinu mašina, opreme i alata potrebnog za zapošljavanje lica sa invaliditetom;
- učešće u finansiranju licnih troškova asistenta (pomagaca u radu) lica sa invaliditetom;
- subvencije zarade lica sa invaliditetom koje zaposli.

Pravo na subvencije iz stava 1 ovog clana ima i lice sa invaliditetom koje se samozaposli, koje obavlja samostalnu djelatnost ili osnuje privredno društvo, koje se zaposli u porodicnom domacinstvu i obavlja poljoprivrednu djelatnost kao jedino, glavno ili dopunsko zanimanje.

Subvencije zarade

Clan 37

Visina subvencije u smislu clana 36 stav 1 alineja 4 ovog zakona iznosi: u prvoj godini 80%, u drugoj 60%, u trecoj i svakoj narednoj godini 50% od isplacene bruto zarade lica sa invaliditetom.

Bliže uslove i nacin ostvarivanja prava iz stava 2 ovog clana propisuje ministarstvo nadležno za poslove rada i zapošljavanja.

VII. FOND

Organizacija i sredstva Fonda

Clan 38

Fond se organizuje u Zavodu.

Sredstva Fonda obezbjeđuju se iz:

- 1) posebnog doprinosa koji uplacuju poslodavci u skladu sa clanom 22 ovog zakona;
- 2) budžeta Crne Gore;
- 3) budžeta jedinice lokalne samouprave na cijoj teritoriji lice sa invaliditetom ima prebivalište;
- 4) donacija i pomoci od strane domacih i stranih pravnih i fizickih lica;
- 5) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Korišćenje sredstava Fonda

Clan 39

Sredstva Fonda koriste se za:

- 1) razvoj i unapređivanje profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom;
- 2) sufinansiranje posebnih organizacija;
- 3) isplatu subvencija iz cl. 36 i 37 ovog zakona;
- 4) sufinansiranje programa za održavanje zaposlenosti lica sa invaliditetom;
- 5) finansiranje i drugih aktivnosti koje se odnose na profesionalnu rehabilitaciju lica sa invaliditetom.

Savjet Fonda

Clan 40

U cilju pracenja realizacije mjera i aktivnosti koje su u funkciji unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, kao i namjenskog korišćenja sredstava Fonda, Zavod obrazuje Savjet Fonda.

Savjet iz stava 1 ovog clana ima devet clanova, od kojih cetiri imenuju udruženja koja predstavljaju lica sa invaliditetom, a po jednog ministarstvo nadležno za poslove rada i zapošljavanja, ministarstvo nadležno za finansije, Zavod, ovlašćena organizacija sindikata Crne Gore i ovlašćeno udruženje poslodavaca Crne Gore.

Savjet se imenuje na period od cetiri godine.

Savjet bira predsjednika iz sastava clanova koji predstavljaju lica sa invaliditetom.

Savjet donosi poslovnik o svom radu.

Godišnji izvještaj o radu Fonda

Clan 41

Godišnji izvještaj o realizaciji mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, zapošljavanja lica sa invaliditetom i korišćenju sredstava Fonda, Zavod podnosi ministarstvu nadležnom za poslove rada i zapošljavanja.

VIII. NADZOR

Clan 42

Nadzor nad primjenom ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove rada i zapošljavanja.

IX. KAZNENE ODREDBE

Clan 43

Novčanom kaznom od desetostrukog do dvjestostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori kaznice se za prekršaj poslodavac, ako:

1) ne obavijesti Zavod za zapošljavanje o zaključenom ugovoru o radu sa licem sa invaliditetom, u propisanom roku (clan 17 stav 1);

2) ne zaposli lice sa invaliditetom, a ne uplati sredstva iz clana 22 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog clana kaznice se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od jedne polovine do dvadesetostrukog iznosa najniže cijene rada u Crnoj Gori.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Clan 44

Ministarstvo nadležno za poslove rada i zapošljavanja donijeće propise za sprovođenje ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Zavod će uskladiti svoju organizaciju i rad sa ovim zakonom u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Clan 45

Poslodavac koji podliježe obavezama iz clana 21 ovog zakona dužan je da zaposli lice s invaliditetom najkasnije u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Clan 46

Poslodavac je dužan da, u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, usaglasi poslovanje, statut i druge akte sa ovim zakonom.

Clan 47

Postupci za ostvarivanje prava na profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom zapoceti prije stupanja na snagu ovog zakona okoncaće se u skladu sa ovim zakonom.

Clan 48

Prava iz clana 36 ovog zakona ne odnose se na poslodavce kod kojih su invalidi rada zaposleni do stupanja na snagu ovog zakona.

Clan 49

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SU-SK Broj 01-636/5

Podgorica, 29. jula 2008. godine

Skupština Crne Gore

Predsjednik,
Ranko Krivokapic, s.r.